

Brüsszel, 2014.7.2.
COM(2014) 446 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**„Zöld foglalkoztatás” kezdeményezés: a zöld gazdaság munkahely-teremtési
potenciáljának kiaknázása**

1. Bevezetés

Az Európa 2020 stratégia elismeri a környezetbarát, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és erőforrás-hatékony gazdaság felé való átmenet kulcsszerepét az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés megvalósításában. A források nem hatékony kihasználása, a környezetre nehezedő fenntarthatatlan nyomás, az éghajlatváltozás, valamint a társadalmi kirekesztés és az egyenlőtlenségek kihívást jelentenek a hosszú távú gazdasági növekedés számára, a GDP-mérést meghaladó alternatív növekedési modell¹ pedig évek óta szerepel a napirenden.

Az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes és erőforrás-hatékony gazdaság létrejöttéhez vezető, *környezeti szempontból fenntartható („zöld”)* növekedési modellel szemléltethető az a gazdasági szerkezetváltozás, amelynek mozgatórugóját elsősorban a források szűkössége, a technológiai változás és innováció, az új piacok, valamint az ipari és a fogyasztói kereslet jellemzőiben bekövetkező változások jelentik². A források, a nyersanyagok és az energiaárak³ már most is hatással vannak a vállalatok költségszerkezetére, mivel az említett források iránti világszintű kereslet – a fogyasztásnak a feltörekvő gazdaságokban jelentkező növekedésével – továbbra is nő. A jelenlegi lineáris modellnek – amely a következő szakaszokból áll: a nyersanyag felhasználása, gyártás, fogyasztás, a hulladék ártalmatlanítása – fokozatosan egy olyan cirkuláris modell lép a helyébe, amely esetében minden egyes felhasznált tonna anyag, joule-nyi energia és hektárnyi föld több hozzáadott értéket tartalmaz és hasznot jelent majd a takarékos nyersanyag-felhasználás, az anyagok újrafelhasználása és újrafeldolgozása révén, továbbá ahol az erőforrás-termelékenység határozza majd meg a jövőbeli versenyképességet⁴.

A zöld növekedés *egyszerre* jelent kihívást és lehetőséget a munkaerőpiac számára és azon készségek esetében, amelyek kulcsfontosságú tényezők a zöld növekedés lehetővé tétele szempontjából. Az átmenet alapvető változásokat okoz majd a gazdaság egészében és több ágazatban is: új munkahelyek jönnek létre, egyes állások helyébe új álláshelyek lépnek, míg más munkahelyeket újra kell definiálni⁵. Ebben az összefüggésben a célzottabb és összehangoltabb munkaerő-piaci intézkedések és eszközök alapvetően fontosak a zöld növekedés támogatásához szükséges feltételek megteremtéséhez, a készséghiányok és a munkaerőhiány felszámolásához, valamint a humántőke-szükségletekben bekövetkező változások előrejelzéséhez.

A Bizottság 2012-es foglalkoztatási csomagja előterjesztette a munkahelyteremtő fellendülés keretét, hangsúlyozva, hogy tovább kell fejleszteni a munkaerő-piaci eszközöket, és a zöld gazdaságba történő átmenet, valamint az Európa 2020 stratégia foglalkoztatási célkitűzései felé tett előrelépések támogatása érdekében meg kell határozni a készségigényeket⁶.

A 2013. és 2014. évi éves növekedési jelentés hangsúlyozta a zöld gazdaságban rejlő munkahely-teremtési potenciált, valamint olyan stratégiai keret kidolgozásának szükségességét, amelyben a munkaerő-piaci és a készségekre vonatkozó szakpolitikák aktív

¹ COM(2009) 433 végleges; lásd még: COM SWD(2013)303 final, *Progress on "GDP and beyond" actions* (A GDP-t meghaladó intézkedések terén elért előrelépések).

² Lásd többek között: OECD (2011), *Towards green growth*; UNEP (2011), *Towards a green economy*.

³ Lásd még: *Éghajlat- és energiapolitikai keret a 2020–2030-as időszakra*, COM(2014) 015 final valamint COM(2014) 021 final, *Energiárak és -költségek Európában*.

⁴ COM(2014)..., *Úton a körkörös gazdaság felé: „zéró hulladék” program Európa számára*.

⁵ OECD (2012), *The jobs potential of a shift towards a low carbon economy*; OECD (2012), *OECD Employment Outlook 2012*, see chapter 4 "What green growth means for workers and labour market policies: an initial assessment"; ILO (2011), *Skills for green jobs, a global view*.

⁶ A 7. foglalkoztatási iránymutatás hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak minden területen elő kell mozdítaniuk a munkahelyteremtést, ideértve a zöld munkahelyeket is.

szerepet játszanak a munkahelyteremtésben⁷. Ugyanakkor csak kevés tagállamban van példa a zöld növekedést és a foglalkoztatást összekapcsoló, integrált szakpolitikai keretekre: a legtöbb tagállamban a megközelítés nem egységes, hanem széttagolt⁸.

Emellett a hetedik környezetvédelmi cselekvési programban megfogalmazottaknak megfelelően, a zöld gazdaság növekedési és foglalkoztatási potenciáljának maradéktalan kiaknázása a környezetvédelmi integráció és a szakpolitika egységességének erősítésétől függ annak érdekében, hogy az uniós és tagállami szintű ágazati szakpolitikák kialakítása és végrehajtása megvalósuljon⁹. 2014-ben az Európai Erőforrás-hatékonysági Platform (EREP) kiemelte annak szükségességét, hogy átfogó stratégiát kell kialakítani a munkahelyek, a készségek és az oktatás környezetbaráttá tétele érdekében, és felszólította az EU-t, hogy integrálja a fenntarthatósági célkitűzéseket, határozza meg, melyek az átmenetet kísérő munkaerő-piaci eszközök, mozgósítsa az uniós finanszírozást, támogassa a bevált gyakorlatok cseréjét, mozdítsa elő a tudatosítást és a részvételt, továbbá – a gazdaságpolitikai koordinációra vonatkozó európai szemeszter keretében – biztosítsa a nyomon követést¹⁰.

E közlemény célja, hogy meghatározza annak a stratégiai keretnek a feltételeit, amely segítségével a munkaerő-piaci és a készségekkel kapcsolatos szakpolitikák aktív szerepet tölthetnek be a zöld gazdaság területén a foglalkoztatás és a munkahelyteremtés támogatásában. Célzott szakpolitikai válaszokat és eszközöket javasol annak biztosítására, hogy a foglalkoztatási és a környezetvédelmi programok közeledjenek egymáshoz, valamint az Európa 2020 stratégia célkitűzéseire való hozzájárulás érdekében.

2. A zöld gazdaság felé – munkaerő-piaci lehetőségek és kihívások

A gazdaság zöldítését elsősorban a fokozódó nyersanyag-szükség hosszú távú tendenciája indokolja, valamint a növekvő energia- és nyersanyagárak, amit tovább súlyosbít Európának az e nyersanyagok behozatalaitól való, fokozódó függése. E kihívások megoldása érdekében az EU számos szakpolitikát és stratégiát valósított meg, melyek célja, hogy támogassák az erőforrás-hatékony és karbonszegény gazdaság irányába való átmenetet, miközben megerősítik az EU versenyképességét. Ezek egyike a 2020-as integrált energiaügyi és éghajlat-változási csomag, amely meghatározza az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyság javítására vonatkozó, 2020-ra elérendő célkitűzéseket. Széles körben elismert, hogy a forrás- és energiahatékony, zöld gazdaságra való áttérés átalakítja majd a munkaerőpiacokat. Ezért a strukturális

⁷ COM(2013) 800 final.

⁸ Közös foglalkoztatási jelentés, COM(2013) 801 final. Lásd még: Európai Bizottság (2013), *Promoting green jobs throughout the crisis: a handbook of best practices in Europe (Zöld munkahelyteremtés a válság alatt – a bevált gyakorlatok európai kézikönyve)*, EEO Review. A kézikönyv azonosítja a zöld ágazatokban a foglalkoztatás előmozdítására irányuló tagállami és/vagy regionális stratégiákat vagy különálló szakpolitikai intézkedéseket.

⁹ HL L 354., 2013.12.28.

¹⁰

http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/documents/erep_manifesto_and_policy_recommendations_31-03-2014.pdf.

kiigazítások megfelelőbb előrejelzése és kezelése érdekében meg kell érteni a munkaerő-piaci vonatkozásokat¹¹

A környezeti áruk és szolgáltatások ágazatában még a gazdasági válság idején is jelentős mennyiségű munkahely keletkezett; ezeket gyakran említik „zöld munkahelyekként”. 2002 és 2011 között az EU-ban a foglalkoztatás e téren 3 milliőról 4,2 millió főre – a válság éveit alatta 20%-kal – nőtt¹².

A megújuló forrásokból származó energiatermeléshez, az energiahatékonysághoz, a hulladék- és vízgazdálkodáshoz, a levegőminőséghez, a biológiai sokféleség helyreállításához és megőrzéséhez, valamint a zöld infrastruktúra fejlesztéséhez kapcsolódó munkahelyteremtésben rejlő potenciál jelentős, és ellenáll az üzleti ciklusok változásainak.

Például az európai vízipar mindössze 1%-os növekedése mintegy 10 000–20 000 új munkahelyet teremthet¹³. A Natura 2000 helyszíneken megvalósuló turizmus és szabadidős tevékenységek a becslések szerint mintegy 8 millió munkahelyet támogatnak közvetlenül, ami az EU teljes foglalkoztatásának 6%-át teszi ki¹⁴. A hulladékkeletkezés megelőzésére és a hulladékkezelésre vonatkozó meglévő jogszabályok végrehajtása 400 000 új munkahelyet hozna létre¹⁵, a hulladékokkal kapcsolatos uniós jogszabályokra vonatkozó, a Bizottság által most előterjesztett felülvizsgálat becslések szerint további 180 000 állás létrejöttét eredményezné¹⁶, miközben új piacokat is nyitna, lehetővé tenné a jobb erőforrás-felhasználást, csökkentené a nyersanyagimporttól való függést, és mérsékelné a környezet terhelését¹⁷.

A belső átalakítások és a munkahelyek újradefiniálása azokat az ágazatokat érinti majd, ahol nagyarányú kibocsátás történik (villamos energia, közlekedés, mezőgazdaság, építőipar, melyek az uniós üvegházhatású gázok kibocsátásának 33%, 20%, 12%, illetve 12%-át jelentik)¹⁸. A szigetelésbe és az energiahatékonyságba történő beruházások fokozása valószínűleg jótékonyan hat a munkahelyteremtésre az építőiparon belül, ahol több mint négymillió munkavállaló szorul majd továbbképzésre¹⁹. A biomassza- és bioüzemanyag-ágazatokban is munkahelyeket kell létrehozni²⁰. A mezőgazdaság és az erdészet területén az újonnan bevezetett, a környezetbarátabbá válást ösztönző összetevők javítják az ezekben az ágazatokban nyújtott közszolgáltatások minőségét, miközben a zöld növekedést is biztosítják az érintett ágazatokban. A mezőgazdasági ágazatban is rejlenek munkahely-teremtési lehetőségek, különösen a minőségi termelés, a biogazdálkodás, a tájgazdálkodás, a

¹¹ Cambridge Econometrics, GHK and the Warwick Institute for Employment Research (2011), *Studies on sustainability issues — Green jobs; trade and labour* (A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága megbízásából végzett tanulmány).

¹² A Eurostat adatai a zöld termékek és szolgáltatások ágazatáról.

¹³ Ecorys, Acteon (2014), *Potential for sustainable growth in the water industry sector in the EU and the marine sector – Input to the European Semester*.

¹⁴ Bio Intelligence Service (2011), *Estimating the economic value of the benefits provided by the tourism/recreation and employment supported by Natura 2000*.

¹⁵ Bio Intelligence Service (2012), *Implementing EU waste legislation for green growth*.

¹⁶ A hulladékkal kapcsolatos felülvizsgálat hatásvizsgálata – szolgálati munkadokumentum.

¹⁷ Bio Intelligence Service (2012), *Implementing EU waste legislation for green growth*.

¹⁸ Lásd: Cambridge Econometrics, and al. (2013), *Employment effects of selected scenarios from the Energy roadmap 2050*, Zárójelentés az Európa Bizottság (Energiaügyi Főigazgatóság) számára, http://ec.europa.eu/energy/observatory/studies/doc/2013_report_employment_effects_roadmap_2050.pdf

¹⁹ COM, BUILD UP Skills (2013), *Preliminary findings from Member States Roadmaps (előzetes megállapítások a tagállamok ütemtervei alapján)*.

²⁰ http://www.energies-renouvelables.org/observ-er/stat_baro/barobilan/barobilan13-gb.pdf

zöld/ökoturizmus, a zöld (környezetvédelmi) szolgáltatások és/vagy a vidéki területeken megvalósuló infrastruktúra területén,

Az energiaintenzív iparágak (például vegyipar, vas- és acélipar) esetében a kérdés összetettebb, mivel a kibocsátás mérséklésének és az új ágazatok és termékek kifejlesztésének szükségessége egyaránt jelent kihívást és lehetőséget. Azoknak az iparágaknak az esetében, ahol az éghajlat-politikák miatt fennáll a tevékenység áthelyezésének a kockázata, a Bizottság intézkedéseket hozott a „kibocsátásáthelyezés” megakadályozása érdekében²¹. A vegyipar környezetbarátabbá tétele becslések szerint több munkahelyet hozna létre, mint amennyi a kőolajiparban és a jelenlegi vegyiparban létezik²². Az acéliparban az újrahasznosított anyagok, például a hulladékacél felhasználása jelentős energiamegtakarításhoz vezet, ezért kedvező hatást gyakorol az ágazat versenyképességére.

A tágabb értelemben vett gazdaságra nézve a termelési folyamatok hatékonyságának növelésével, a forrásokkal való takarékoság érdekében innovatív megoldások elsajátításával, új üzleti modellek kialakításával vagy fenntarthatóbb termékek és szolgáltatások biztosításával a vállalatok bővíthetik piacaikat és új munkahelyeket hozhatnak létre, miközben a meglévőket is átalakítják. 2000–2011 között az erőforrás-hatékonyság 20%-kal nőtt az EU-ban. Ha ez az ütem nem lassul, 2030-ra további 30%-os növekedés következhet be, csaknem 1%-kal növelve a GDP-t és több mint 2 millió munkahelyet teremtve.

3. Szakpolitikai válaszlépések

A dinamikus és jól működő munkaerőpiacok kulcsszerepet töltenek be a zöld és erőforrás-hatékony gazdaságra való átmenetben. Az uniós szintű fellépéseknek a következőkre kell összpontosítaniuk:

- a készséghiányok felszámolása;
- a változás előrejelzése, az átmenetek biztosítása és a mobilitás előmozdítása;
- a munkahelyteremtés támogatása;
- az adatminőség javítása.

3.1 A készséghiányok felszámolása

A zöld gazdaság új munkahelyeket hoz létre és új piacokat nyit meg, de Európa versenyképessége, innovációs kapacitása és termelékenysége nagymértékben a képzett munkaerő meglététől függ. Ez azt jelenti, hogy annak érdekében, hogy az érintett hatóságok és érdekelt felek alkalmazkodni tudjanak a változáshoz, a készségek fejlesztésének támogatására (3.1.1.), valamint az ágazatok és iparágak között a készségigények jobb előrejelzésére van szükség.

3.1.1 A készségek fejlesztésének támogatása

A tagállamok jelenleg végzik a „zöld” készségek²³ osztályozásának kialakítását, ugyanakkor mára egyértelmű, hogy a környezetbarátabb gazdaságra való átmenet jelentős hatást gyakorol majd a készségigényekre: a környezetvédelmi iparágakban nőni fog a képzett munkaerő iránti

²¹ Lásd: http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/index_en.htm

²² http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---sector/documents/publication/wcms_226385.pdf

²³ Lásd például: Ecorys (2010), *Programmes to promote environmental skills*.

igény, valamennyi ágazatban szükség lesz a munkaerő továbbképzésére, illetve a szerkezetátalakítás által valószínűsíthetően érintett ágazatokban dolgozók átképzésére²⁴. Az ökoinnováció intenzitása a különböző ágazatokban és iparágakban változó mértékben fog hatást gyakorolni a munkahelyekhez szükséges készségkövetelményekre.

Ha az új munkahelyekhez erőteljes innováció társul, a kötelező és a felsőfokú tanulmányok részeként egyszerre válik szükségessé általános készségek és természettudományos, technológiai és matematikai jártasság elsajátítása. Az új készségek és tudás – mint például új szigetelőanyagok ismerete, új szemlélet az építőanyagok, a tervezés, a műszaki megvalósítás, a szabályozás ismerete stb. terén – elsajátításához valamennyi ágazatban és foglalkozásban továbbképzés válik szükségessé. A zöld gazdasághoz társított készségek nem mindig teljesen új vagy „egyedi” készségek. Transzverzális kompetenciákat és „specifikus” készségeket ötvöznek. Bizonyos esetekben egyes feladatok és felelősségi körök, amelyek a készségek és ismeretek meghatározott kombinációját teszik szükségessé, új foglalkozásprofilokat fognak alkotni.

A munkaerő, valamint az oktatási és képzési rendszerek alkalmazkodásának elősegítése célzott beavatkozást igényel a hatóságok részéről annak megelőzése céljából, hogy egyes készségek terén szűk keresztmetszetek alakuljanak ki, valamint a foglalkozási átmenetek támogatása és az oktatási és képzési rendszereknek az új készség- és képesítési igényekhez való rugalmasabb alkalmazkodása érdekében. Ehhez felül kell vizsgálni és aktualizálni kell a képesítéseket és a kapcsolódó oktatási és képzési tanterveket²⁵.

Ki kell dolgozni a szakképzés területén működő minőségbiztosítási mechanizmusok és akkreditációs rendszerek által támogatott, az ágazati képzésre vonatkozó minőségi követelményeket annak érdekében, hogy a szakképzés megfelelőbben igazodjon a munkaerő-piaci követelményekhez. Az informális úton szerzett zöld készségek tanúsítása, melyet rugalmas, képesítéshez vezető képzés támogat, támogatást nyújthat a szerkezetátalakítás által érintett munkavállalók munkahely-változtatásához. A szakképzésre vonatkozó irányító mechanizmusok hatékonyabban alkalmazzák a készségigény-előrejelzéseket. Az ágazati szociális partnereket nagyobb mértékben be kell vonni a képzési programok, képesítési és akkreditációs rendszerek tervezésébe és áttekintésébe.

3.1.2 A készségigények jobb előrejelzése

Mivel a gazdasági szerkezetváltozások új készségkövetelményekhez és új foglalkozások megjelenéséhez vezetnek, a *zöld gazdaságra* történő átmenet elősegítése érdekében a foglalkoztatásban és a készségek terén bekövetkező változások megfelelőbb értékelése szükséges. A készséghiányok megállapítása érdekében felhasználhatók az olyan osztályozások, mint például a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozása (ESCO). A Bizottság által 2012-ben indított uniós „készségkörkép” áttekinti a rövid és középtávú foglalkoztatási és készségigényekre vonatkozó európai, nemzeti és ágazati megállapításokat.

²⁴ OECD (2012); ILO (2012); Cambridge Econometrics, et al. (2011), *Studies on sustainability issues — Green jobs; trade and labour*.

²⁵ CEDEFOP (2012), *Green skills and environmental awareness in vocational education and training (készségek és környezetvédelmi érzékenység a szakmai oktatásban és képzésben)*.

Az állami foglalkoztatási szolgálatok (áfsz) értékes információkkal szolgálnak a munkaerő-piaci készségkövetelményekről. Egyes tagállamokban az állami foglalkoztatási szolgálatok eszközöket dolgoztak ki a gazdaság különböző ágazataiban, így a zöld ágazatokban a „zöld” készségek iránti igény nyomon követésére²⁶. Ebben az összefüggésben a kihívást a meglévő adatoknak a képzési ajánlat, a képzés rendelkezésre állása és formátuma, valamint a képzési utak megváltoztatása vagy kiigazítása érdekében történő felhasználása jelenti.

Ezért alapvetően fontos az információgyűjtésre vonatkozó stratégiák kidolgozása, hangsúlyt helyezve az előrejelzett munkaerő-toborzási igényekre, valamint a szükséges készségek meghatározására. E téren elengedhetetlen a kormány, az ipar, a szociális partnerek és a kutatás szoros együttműködése. A Bizottság – elsősorban a gépjármű-, építőipari és vegyipari ágazatokban – támogatja a képzési ágazati tanácsokat és az ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségeket.

A „Zöld cselekvési terv a kkv- számára” című közleményben²⁷ megfogalmazottak szerint a munkaerő-fejlesztés különös kihívás a kkv-k számára, mivel kevesebb olyan forrás áll rendelkezésükre, amelyet az átalakításra tudnának fordítani. A kkv-k számára ezért támogatást és iránymutatást kell biztosítani a készségigények jobb előrejelzése és a készséghiányok felszámolása érdekében. Fejleszteni kell az olyan eszközöket, mint a távoktatási programok, a konzultációs és tanácsadó szolgáltatások, annak érdekében, hogy a kkv-k energia- és forráshatékonyabbá váljanak, valamint hogy elősegítsék a környezetgazdálkodási szabványok elterjedését²⁸

A készséghiányok felszámolásának elősegítése érdekében a Bizottság:

- együttműködik az ágazati szintű érdekelt felekkel (elsősorban a **képzési ágazati tanácsokkal** és az **ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségekkel**) a „zöld” készségekről szerzett ismeretek fejlesztésének ösztönzése és az ESCO-val, valamint az **uniós „készségkörképpel”** való kapcsolatok elmélyítése érdekében;
- az **európai foglalkoztatási stratégia keretében megvalósuló kölcsönös tanulási program** keretében és CEDEFOP-pal együttműködve ösztönzi a készségeken alapuló stratégiákra vonatkozó bevált gyakorlatok cseréjét;
- az **állami foglalkoztatási szolgálatok hálózatán** belül előmozdítja a munkaerő-piaci információs rendszerek és előrejelzések felhasználására, valamint az érintett partnerekkel a vállalatok zöld készségek iránti igényeinek jobb előrejelzése érdekében kötött partnerségek ösztönzésére vonatkozó bevált gyakorlatok cseréjét;
- együttműködik az Európai Innovációs és Technológiai Intézet **energiával („InnoEnergy”) és éghajlatváltózással („Climate”) foglalkozó tudományos és innovációs társulásaival** innovatív, fenntartható energiamodellek és az éghajlatra fókuszáló, felsőoktatási és posztgraduális szintű oktatási modellek létrehozása céljából, valamint – az éghajlattal kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozások alapításának előmozdítására – a vállalkozások létrehozására irányuló új eszközök továbbfejlesztése érdekében.

²⁶ A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága (2013), ÁFSZ-ÁFSZ párbeszéd, *Public employment services and green jobs (Állami foglalkoztatási szolgálatok és zöld munkahelyek)*.

²⁷ COM(2014) 440/2 A Bizottság közleménye „Zöld cselekvési terv a kkv-k számára”

²⁸ például az uniós környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS) vagy az ISO 14001.

- az Európai Vidékfejlesztési Hálózaton és a mezőgazdasági termelékenységre és fenntarthatóságra vonatkozó európai innovációs partnerségen belül, a **közös agrárpolitika keretében előmozdítja a helyes gyakorlatokat.**

A Bizottság felkéri a **tagállamokat** arra, hogy az új piaci igényekre válaszul tekintsék át és aktualizálják a képesítéseket és a kapcsolódó oktatási és képzési tanterveket.

3.2 A változás előrejelzése, az átmenetek biztosítása és a mobilitás előmozdítása

Az átalakítással járó folyamatok, különösen abban az esetben, ha az átmenet hanyatló tevékenységekről a fellendülésben lévő területek felé történik, kellő időben történő előrejelzést és menedzselést igényelnek. A szerkezetátalakítást társadalmi szempontból felelősségteljes módon kell végrehajtani, különösen a humán tőke megóvása tekintetében (3.2.1.); a munkaerő-piaci intézményeknek hozzá kell járulniuk az átmenetek megkönnyítéséhez és biztosításához (3.2.2.); ezenkívül pedig a foglalkozási és a földrajzi mobilitás további erősítése szükséges.

3.2.1 A változás előrejelzése és a szerkezetátalakítás lebonyolítása

Az EU átfogó jogi kerettel rendelkezik annak szabályozására, hogy a szociális párbeszéd miként kezelje a változás előrejelzését és a szerkezetátalakítást. Emellett a változásra való felkészülésre és a szerkezetátalakításra vonatkozó uniós minőségi keret²⁹ tartalmaz egyes, a változásra való felkészülésre és a szerkezetátalakításra vonatkozó elveket és helyes gyakorlatokat; így a zöld gazdaságra való átmenet társadalmi-gazdasági szempontból történő sikeres kezelése szempontjából is releváns. A változás és a készségigények kellő időben történő előrejelzése hozzájárul a vállalatok versenyképességéhez és a munkavállalók foglalkoztathatóságához. A változás előrejelzése keretében biztosítani kell a munkavállalók folyamatos munkahelyi továbbképzését. A munkaalapú tanulás támogatni tudja a zöld innovációt is, különösen, ha megfelelő érvényesítési rendszerek támasztják alá.

Alapvetően fontos specifikus iránymutatások kidolgozása az olyan ágazatok számára, amelyekben a foglalkoztatás jelentős növekedése, csökkenése vagy változása várható. Egyes ágazati kezdeményezések (például a CARS 2020, valamint az uniós építőipar 2020-ra vonatkozó stratégiája) az energia- és erőforrás-hatékonysági célok támogatása érdekében jöttek létre, a foglalkoztatási és készség szempontok figyelembe vétele mellett.

Annak biztosítása érdekében, hogy a zöld gazdaságra való átmenet jobb munkahelyeket eredményezzen, figyelembe kell venni az egészséggel és a biztonsággal kapcsolatos szempontokat is, különösen a zöld technológiák fejlesztéséhez kapcsolódó, újonnan megjelenő kockázatokat. Míg a fenntarthatóbb technológiák, termékek és folyamatok valószínűsíthetően csökkentik a munkavállalókat érő káros expozíciót, az esetleges új kockázatokat – az újonnan megjelenő veszélyek és kockázatok előrejelzése, azonosítása, értékelése és visszaszorítása érdekében – alaposan meg kell vizsgálni, integrálva a megelőzési stratégiákba³⁰.

²⁹ COM(2013) 882 final.

³⁰ COM(2014) 332 final, közlemény az Európai Unió munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos, 2014–2020-as stratégiájáról; lásd még: Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (2013), *Green jobs and occupational safety and health (Zöld munkahelyek és munkahelyi biztonság és egészségvédelem)*

3.2.2 A munkaerő-piaci intézmények kiigazítása az átmenet elősegítése és biztosítása érdekében

Az állami foglalkoztatási szolgálatok egyre növekvő mértékben kapcsolódnak be a zöld foglalkoztatási stratégiákba és programokba³¹. A munkanélküliekre és a veszélyeztetett csoportokra irányuló helyi és regionális programok keretében összekapcsolják a munkáltatókat és a képzési intézményeket, és a képességek igazolását és hordozhatóságát lehetővé tevő rendszerek, valamint a munkáltatói szükségletek adatbázisának létrehozásával ösztönzőket dolgoznak ki a földrajzi és a foglalkozási mobilitás ösztönzésére.

Az állami foglalkoztatási szolgálatok szerepe egyre fontosabbá válik: pályaaorientációt és pályaválasztási tanácsadást nyújtanak, képesítési tervet kínálnak, és biztosítják a formális és az informális tanulás érvényesítését.

3.2.3 A mobilitás előmozdítása

A munkavállalók – régiók és tagállamok közötti – mobilitásának elősegítése hozzá tud járulni az azonnali munkaerő-piaci igények kielégítéséhez. A mobilitás egyes ágazatokban – így az építőiparban – az átlagosnál magasabb, más ágazatokban, mint például a közszolgáltatások (vízellátás, szennyvíz, villamos energia) terén azonban nem haladja meg az átlagot. A Bizottság az Unión belüli mobilitást az EURES-en, az európai foglalkoztatási hálózaton keresztül segíti elő. Emellett egyes ágazatokban és foglalkozási területeken, különösen a zöld gazdaságban elősegíti a célzott mobilitási programokat is a hiányszakmák vagy hiánypótló álláshelyek vonatkozásában³². A mobilitás erősítéséhez szükséges az ESCO keretében az álláshelyek és a jelentkezők kompetenciákon alapuló megfeleltetésébe történő beruházás is, valamint a készségek és képesítések európai térségének megvalósítása érdekében végzett erőfeszítések folytatása. Emellett – a gazdaság zöldítése folyamán szükségessé váló készségek figyelembe vétele érdekében – a foglalkozásprofilok folyamatos aktualizálására van szükség.

A Bizottság a változás előrejelzése, az átmenetek biztosítása és a mobilitás előmozdítása érdekében:

- felhasználja a **szerkezetváltás előrejelzésére és kezelésére irányuló jelenlegi kezdeményezések** tapasztalatait, és értékeli annak lehetőségét, hogy ezeket más, zöld potenciállal rendelkező ágazatokra is kiterjeszti;
- az **állami foglalkoztatási szolgálatok hálózatának** keretében együttműködik az állami foglalkoztatási szolgálatokkal a specifikus munkaerő-piaci igényeknek eleget tevő foglalkozási mobilitás támogatása érdekében, mindenképp a zöld készségeket igénylő foglalkozások vonatkozásában;
- az európai foglalkoztatási stratégia keretében támogatja a megfelelő munkaerő-piaci politikákra vonatkozó **kölcsönös tanulást és a szakértői értékelést;**
- az álláskereső munkavállalói mobilitása érdekében kiaknázza a foglalkoztatás és a szociális innováció európai programjának égisze alatt megvalósuló, **célzott munkaerő-mobilitási rendszereket;**

³¹ A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága (2013), ÁFSZ-ÁFSZ párbeszéd, *Public employment services and green jobs (Állami foglalkoztatási szolgálatok és zöld munkahelyek)*.

³² 2013. december 11-i 1296/2013/EU rendelet.

- az **ESCO** segítségével támogatja az álláshelyek és a jelentkezők kompetenciákon alapuló megfeleltetését és az **EURES** portálon elérhető álláshirdetések és önéletrajzok adatbázisa alapján elemzi a zöld készségek iránti kereslet és kínálat tendenciáit.

A Bizottság felkéri a **tagállamokat és a szociális partnereket** arra, hogy a gazdaság zöldítése érdekében mozdítsák elő a változásra való felkészülésre és a szerkezetátalakításra vonatkozó uniós minőségi keret széles körű használatát.

3.3. A munkahelyteremtés támogatása

A zöld gazdaságra való átmenet támogatása érdekében ki kell aknázni az uniós finanszírozást (3.3.1.). Emellett a munkát terhelő adókról a környezetvédelmi adókra történő áttérés (3.3.2.), a zöld közbeszerzés (3.3.3.) és a környezetbarát vállalkozások (3.3.4.) a „zöld” munkahelyek létrehozásához nyújtott támogatás egyaránt fontos terepei.

3.3.1 Az uniós finanszírozás hatékony felhasználása

Az európai strukturális és beruházási alapok a fenntartható fejlődés és a munkahelyteremtés előmozdítása érdekében tett beruházás kulcsfontosságú forrásai. A készségfejlesztésre, a munkahelyteremtésre és a zöld gazdaságra való átmenetre irányuló támogatás kulcsfontosságú pénzügyi eszközei közé a következők tartoznak:

- Az Európai Szociális Alap (ESZA) társfinanszírozást biztosít a munkaerő-piaci intézkedésekhez, a munkába állást zökkenőmentessé tevő intézkedésekhez, valamint az ismeretek és készségek fejlesztéséhez. Az ESZA támogatja a munkaerő-piaci átmenetet a környezetbarátabb munkahelyek felé, segítséget nyújt a szakképzett munkaerő hiányának megoldásához, és javítja a szakképzési rendszereket (többek között a tanterv módosítása révén).
- Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) támogatja az energia- és erőforrás-hatékonyságra, a megújuló energiára, a hulladék- és vízkezelésre, a zöld infrastruktúrára, a biológiai sokféleség megőrzésére és védelmére, az ökoinnovációra, az oktatási infrastruktúrára és kutatásra, valamint a karbonszegény technológiák fejlesztésére és innovációjára fordított beruházásokat. A régióknak az ERFA-források egy minimális részarányát (20%-ot a fejlettebb, 15%-ot az átmeneti régiók és 12%-ot a kevésbé fejlett régiók esetében) a karbonszegény gazdasággal kapcsolatos intézkedésekre kell fordítaniuk.
- Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) támogatja a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás, a környezet, a vidéki vállalkozás és infrastruktúra területén megvalósuló beruházásokat, ideértve a megújuló energiába és az energiahatékonyságba, az erőforrás-gazdálkodásba (víz, hulladék, föld stb.) és az innovációba történő beruházásokat. A tagállamoknak a teljes EMVA-hozzájárulás 30%-os minimális részarányát kell az az éghajlatváltozás mérséklésére és környezeti kérdésekre fordítaniuk.
- A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME), valamint a Horizont 2020 célja a gazdasági növekedéshez és a foglalkoztatáshoz való hozzájárulás az innovációra irányuló projektek támogatása által, ideértve a megújuló energiát, az energiahatékonyságot, az ökoszisztémák helyreállítását vagy a városokban természeti területek létrehozását.

- A LIFE program – többek között a természetitőke-finanszírozási eszköz és az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköze révén – számos célzott, innovatív környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos projektet támogat, melyek hatással vannak a foglalkoztatásra és a készségekre.

A Bizottság a pénzügyi eszközök – technikai tanácsadói platform (FI-TAP) és az EBB csoporttal közös más eszközök révén támogatja és ösztönzi az európai strukturális és beruházási alapok révén társfinanszírozott pénzügyi eszközök létrehozását és alkalmazását. Ezek az eszközök elősegíthetik további magánberuházás-alapú finanszírozás mozgósítását a gazdaság zöldítése terén, és hozzájárulhatnak az ezzel összefüggő foglalkoztatási potenciál kiaknázásához.

Tovább kell fejleszteni programok közötti szinergiákat tagállami és uniós szinten.

3.3.2 Áttérés a munkát terhelő adókról a környezetvédelmi adókra

A munkát terhelő adózásról a növekedésre kevésbé káros hatást kifejtő adózásra – például fogyasztást terhelő adó, vagyonadó, környezetvédelmi adó – történő áttérés egyszerre növelheti a foglalkoztatást és csökkentheti a kibocsátást és a szennyezést. Ez leginkább a magas adókkal jellemezhető tagállamokban lesz érzékelhető. A tagállamok harmada esetében van mozgástér az adózás súlypontjának ilyen jellegű módosítására, míg másik harmaduk a már meglévő környezeti adózás kialakításán javíthat³³.

E reformok során figyelembe kell venni a célzott – például az alacsonyan képzett munkavállalókra vonatkozó – munkaerőköltség-csökkentések foglalkoztatási hatásait, összehasonlítva az átfogó csökkentésekkel, valamint a környezetvédelmi adókra való súlypontát helyezés hatásának megoszlását. Az európai szemeszter keretében több tagállam kapott országspecifikus ajánlást e tekintetben. A tagállamok ezen túlmenően az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében felhasználhatják a kibocsátáskereskedelmi egységek árveréséből származó bevételeket is a munkaerőköltségek csökkentésére, ez pedig a foglalkoztatás egészére kedvező hatást gyakorolhat.

3.3.3 Az igazgatási kapacitás erősítése és a zöld közbeszerzés előmozdítása

Számos tagállam igazgatási kapacitása túl szűkös ahhoz, hogy olyan, fokozottan integrált megoldásokat dolgozzon ki a gazdasági, szociális és környezeti kihívások megoldására, melyek figyelembe veszik a tágabb értelemben vett társadalmi költségeket és előnyöket is. A közbeszerzés mindenekelőtt a zöld gazdaság növekedésére is felhasználható. A közbeszerzésre vonatkozó új uniós irányelvek elősegítik a címkék használatát, kifejezetten lehetővé teszik a termelési folyamat figyelembe vételét, és bevezetik az életciklusköltség-számítás fogalmát. Mindezek lehetővé teszik a környezetbarát közbeszerzés elterjedésének növelését, így ösztönözve a zöld növekedést és munkahelyteremtést.

4.3.3 A vállalkozói kedv ösztönzése

A finanszírozáshoz való jutás minden induló vállalkozás, így a zöld gazdaságban aktív induló vállalkozások számára is kihívást jelent. A Bizottság az Európai Beruházási Bankkal együttműködve természetitőke-finanszírozási eszközt hozott létre többek között a természeti tőkéhez kapcsolódó projektek, valamint a biológiai sokféleséget, illetve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő innovatív kisvállalkozások támogatására.

³³ Európai Bizottság (2013), Tax reforms in EU Member States (Adóreformok az EU tagállamaiban), 2013. Tax policy challenges for economic growth and fiscal sustainability (Adópolitikai kihívások a gazdasági növekedés és a pénzügyi fenntarthatóság tekintetében).

A mikrofinanszírozási tevékenységeknek az elmúlt időszakban Európában tapasztalható élénkülése eredményeként a mikrohitel-szolgáltatók több mint 30%-a kínál környezetbarát mikrohitelt, és további 10%-uk esetében jelenleg folyik az ilyen hitelek kidolgozása³⁴.

A szociális gazdaság és a szociális vállalkozások jelentős potenciállal rendelkeznek magas színvonalú munkahelyek létrehozása tekintetében olyan területeken, mint az energiahatékonyság és a megújuló energiák, az ökológiai gazdálkodás és az ökoturizmus, illetve az újrafelhasználással, a javítással és az újrafeldolgozással kapcsolatos tevékenységek a körkörös gazdaság területén. A környezetbarát szociális vállalkozások elterjedését célzó hatékony stratégiák meghatározása és a lehetőségek tudatosítása másokat is vállalkozás indítására ösztönözhet.

A legfrissebb becslések szerint a kkv-k 42%-a rendelkezik legalább egy, teljes munkaidőben vagy részmunkaidőben foglalkoztatott „zöld” munkavállalóval – ami 2012-höz viszonyítva 5%-os növekedés –, ez pedig az EU egészében több mint 20 millió munkahelyet jelent. A kkv-kat érintő jövőbeni zöld cselekvési terv olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek a jövőbeli vállalatokban teret nyerő innovatív és körkörös üzleti modelljei érdekében támogatják a környezetbarát vállalkozásokat.

A munkahelyteremtés ösztönzése érdekében a Bizottság:

- támogatja a beruházások **készség- és foglalkoztatási hatásainak értékelésére vonatkozó módszertanok** kidolgozását, különösen technikai segítségnyújtás, a bevált gyakorlatok cseréje, kísérleti projektek és 2014-ben és 2015-ben megvalósítandó, a tudatosítást célzó fellépések formájában,
- az európai szemeszter keretében továbbra is figyelemmel kíséri a **környezetvédelmi adóreformot** a tagállamokban;
- támogatja a **kapacitásépítést a zöld közbeszerzés** területén, arra vonatkozó iránymutatással, hogy miként aknázható ki minél teljesebben a nemrég elfogadott közbeszerzési reform égisze alatt, továbbá elősegíti a zöld közbeszerzésre vonatkozó, az állami hatóságok közötti hálózatok létrehozását;
- **elősegíti a finanszírozáshoz jutást** a szociális vállalkozások számára, ideértve a zöld gazdaságban tevékeny vállalkozásokat, továbbá a foglalkoztatás és a szociális innováció európai programja keretében a zöld mikrofinanszírozáshoz jutást;
- arra ösztönzi az európai szintű szervezeteket, hogy **mozdítsák elő a tapasztalatszerét** a mikrofinanszírozást biztosítók között a zöld mikrofinanszírozás területén;
- a **kkv-kat érintő jövőbeni zöld cselekvési terv** keretében erősítsék meg a célzott támogatást uniós szintű finanszírozás és kkv-támogató hálózatok (például az Enterprise Europe Network) révén, különösen a munkaerő zöld készségeinek fejlesztése érdekében.

A Bizottság felkéri a **tagállamokat és a régiókat** a zöld beruházásokra és technológiákra irányuló pénzügyi támogatási programjaik foglalkoztatási és készségekkel kapcsolatos vetületének megerősítésére, valamint arra, hogy nyújtsanak segítséget a környezetbarát vállalkozásoknak mind tevékenységük kiépítése, mind pedig az utánpótlás és az alkalmazkodás területén. A Bizottság arra is felkéri a tagállamokat, hogy biztosítsák az európai strukturális és beruházási alapok hatékony felhasználását a zöld átmenet elősegítéséhez, összhangban az éghajlattal kapcsolatos intézkedésekre előírt 20%-os céllal.

³⁴ European Microfinance Network (EMN) (2013), *European Green Microfinance. A first look*.

3.4. Az adatminőség javítása

A zöld gazdaság, a zöld növekedés és a zöld munkahelyek esetében számos fogalom meghatározás létezik, melyeket különböző statisztikai adatok támasztanak alá³⁵. A harmonizált statisztikák rendszeres gyűjtése elősegítené az eredményeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalt és nyomon követést, valamint a pontosabb előrejelzéseket az átmenet munkaerő-piaci hatásai, illetve a készségigények tekintetében.

A Bizottság a tagállamokkal karöltve az európai szemeszter keretében mutatókat dolgozott ki a zöld növekedés felé vezető előrehaladás nyomon követése érdekében³⁶. Ezen túlmenően a környezeti áruk és szolgáltatások ágazata vonatkozásában uniós szintű adatgyűjtés zajlik a környezetvédelmi célú, foglalkoztatással összefüggő tevékenységek harmonizált európai adatainak előállítására érdekében³⁷. Emellett a Bizottság egy olyan ökonometriai modell (FIDELIO)³⁸ kialakításán dolgozik, amelynek segítségével értékelhetők a környezeti és egyéb szakpolitikák gazdasági, környezeti és foglalkoztatási hatásai.

Nemzetközi szinten a Munkaügyi Statisztikusok 19. Konferenciáján „a környezetvédelmi ágazatban a foglalkoztatás statisztikai definíciójára vonatkozó iránymutatásokat” fogadtak el annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak az országoknak a környezetvédelmi ágazatban a zöld munkahelyek, a zöld gazdaság és foglalkoztatás statisztikai szabványainak és módszereinek kidolgozásához, és javítsák a nemzetközi összehasonlíthatóságot³⁹.

Az adatminőség javítása érdekében a Bizottság:

- meglévő pénzügyi és képzési támogatáson keresztül segítséget nyújt a nemzeti statisztikai hivataloknak az adatgyűjtésben és a környezeti számvitel kidolgozásában az európai statisztikai rendszer keretében;
- megerősíti a kvantitatív modellezési eszközök használatát, amelyek lehetővé teszik a munkaerő-piaci hatások részletesebb, uniós, tagállami és regionális szintű elemzését;
- a Foglalkoztatási Bizottság által kidolgozott foglalkoztatási és környezetvédelmi mutatók keretében az Európa 2020 stratégia összefüggésében támogatja a szakpolitikák nyomon követését.

A Bizottság felkéri a **tagállamokat**, hogy minimalizálják a környezeti áruk és szolgáltatások ágazat számláira vonatkozó modul megvalósítása során az átmeneti időszakokat, valamint az adatok továbbításához szükséges időt.

4. A szociális párbeszéd támogatása

³⁵ Lásd: a zöld növekedéssel kapcsolatos tudásplatform (GGGI, OECD, UNEP, Világbank) (2013), *Moving towards a common approach on green growth indicators*.

³⁶ Lásd még: Foglalkoztatási Bizottság (2010): *Towards a greener labour market - The employment dimension of tackling environmental challenges (Egy zöldebb munkaerőpiac felé – a környezeti kihívások kezelésének foglalkoztatási dimenziójáról)* (végleges jelentés), amely a következő hat területen határozott meg mutatókat: zöld álláshelyek, zöld készségek, zöld munkahelyek, zöld átmenet, zöld munkaerőpiacok és zöld növekedés.

³⁷ Az európai környezeti-gazdasági számlákról szóló 691/2011/EU rendeletet módosító, 2014. április 16-i 538/2014/EU rendelet.

³⁸ FIDELIO 1: teljes mértékben interregionális, dinamikus, ökonometriai, hosszú távú input-output modell az EU27 számára, Közös Kutatóközpont, 2013.

³⁹ http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/guidelines-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/WCMS_230736/lang--en/index.htm.

A gazdaság zöldítésének elősegítéséhez elengedhetetlen a szociális partnerek bevonása minden szinten.

A szociális partnerek uniós szinten – közös vagy egyedi kezdeményezések révén – már hozzájárultak a munkahelyek környezetbarátabbá tételére vonatkozó uniós vitához, hangsúlyt helyezve a méltányos átmenet elvére, a 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai csomag és az uniós iparpolitikai közötti szinergiákra, valamint a zöld munkahelyekhez szükséges készségigényekre⁴⁰. Mivel a zöld és erőforrás-hatékony gazdaságra való átmenet ágazati szinten jelentős hatást fejt ki, a szociális partnereket közvetlen érdek fűzi ahhoz, hogy az uniós szintű, az ágazati szociális párbeszédért felelős európai bizottságokban végzett munkájuk révén részt vegyenek a folyamatokban.

A Bizottság ösztönözi fogja az európai szociális partnereket, hogy dolgozzanak ki további közös kezdeményezéseket az európai szociális párbeszéd keretében mind az iparágak között, mind ágazatokon belül, és vegyék figyelembe az EREP ajánlásait annak a munkavállalóknak a környezetgazdálkodáshoz, az energia- és erőforrás-felhasználáshoz, valamint a munkahelyen újonnan megjelenő kockázatokhoz kapcsolódó kérdésekbe történő szoros bevonása további biztosítása, a munkavállalók tájékoztatáshoz és konzultációhoz való joga, valamint az ágazatot átfogó erőforrás-hatékonsági ütemtervek kidolgozása érdekében.

5. A nemzetközi együttműködés megerősítése

A fenntartható fejlődéssel foglalkozó ENSZ-konferencia (Rio +20) következtetéseivel összhangban az EU elkötelezett az inkluzív zöld gazdaságra való igazságos átmenet megvalósítása mellett, együttműködésben más nemzetközi partnerekkel. Ehhez figyelembe kell venni a környezetvédelmi és éghajlat-változási szakpolitikák szociális vetületeit, valamint azt, hogy ezek hogyan kapcsolódnak a 2015 utáni időszakra vonatkozó fejlesztési kerethez és a fenntartható fejlődés célkitűzéseikhez.

Az EU szoros együttműködést valósít meg az ILO-val a zöld foglalkoztatással kapcsolatban felmerülő kihívások terén, többek között az alábbiak tekintetében: annak biztosítása, hogy a zöld munkahelyek tisztességes munkahelyek legyenek; munkaügyi normák alkalmazása, különösen a munkaügyi ellenőrzés, valamint a zöld foglalkoztatásban a munkahelyi egészségvédelem és biztonság tekintetében; az informális gazdaság elleni küzdelem a zöld ágazatokban, például a hulladékkezelés területén; a jövőbeli készségigények előrejelzése és a zöld készségek iránti keresletnek való megfelelést elősegítő képzési politikák elfogadása.

Az inkluzív zöld gazdasággá történő átmenet az EU stratégia partnereivel – az Egyesült Államokkal, Kanadával és Kínával – folytatott kétoldalú párbeszéd során is szóba került, és a jövőben – más partnerországokkal is – további megbeszélések tárgyát fogja képezni. Az EU fejlesztési együttműködési politikája keretében és az általa finanszírozott számos program és eszköz révén ösztönözi fogja a partnerországokat, hogy a gazdaság zöldítse érdekében integrált megközelítést fogadjanak el.

A Bizottság részt vesz a zöld növekedéssel kapcsolatos tudásplatformban; e platform kutatók és fejlesztési szakemberek globális hálózata, amelyet 2012-ben indított útjára a Globális Zöld

⁴⁰ Lásd például: ETUC, BusinessEurope, CEEP, UEAPME (2014), *Skills needs in greening economies*.

Növekedési Intézet (Global Green Growth Institute, GGGI), az OECD, az UNEP és a Világbank a zöld növekedés elméletében és gyakorlatában mutatkozó jelentős ismeretbeli hiányosságok meghatározása és megoldása érdekében.

6. Következtetés

A zöld és erőforrás-hatékony gazdaságra történő átmenet mindenekfelett lehetőség Európa globális versenyképességének növelésére, a jövő generációi jólétének biztosítására, valamint a fenntartható és színvonalas munkahelyek támogatására, miközben a közelmúlt gazdasági válságából való kilábaláshoz is hozzájárulást nyújt.

A foglalkoztatás- és munkaerő-piaci politikáknak összességében aktívabb szerepet kell játszaniuk a munkahelyteremtés támogatásában, valamint a zöld és erőforrás-hatékony gazdaságra történő átmenet összefüggésében a munkaerő-piaci kereslet és a készségkereslet összehangolásában. Ennek érdekében a következő prioritások megvalósítására kell törekedni:

- a meglévő, európai és tagállami szintű szakpolitikák és kezdeményezések integrálásának és koordinálásának javítása;
- az irányítási struktúrák és módszertani eszközök további tökéletesítése a zöld és erőforrás-hatékony gazdaságra történő átmenet elősegítése, a szakpolitikák megfelelőbb koordinálása és a reformintézkedések következetes nyomon követése érdekében; továbbá szorosabb munkakapcsolat és párbeszéd kialakítása a szociális partnerekkel a gazdaság zöldítése során jelentkező foglalkoztatási kihívások vonatkozásában;
- a Bizottság jelenlegi, a készségekre vonatkozó információs eszközeinek további erősítése a zöld növekedéshez, az erőforrás-hatékony és körkörös gazdasághoz kapcsolódó ágazatok és foglalkozások területén bekövetkező változások jobb előrejelzése és nyomon követése érdekében;
- annak biztosítása, hogy az EU és a tagállamok finanszírozási programjai és szakpolitikái támogatják a zöld gazdaságon belüli munkahelyteremtést;
- a zöld foglalkoztatáshoz kapcsolódó előrehaladás nyomon követése a közös foglalkoztatási jelentés összefüggésében;
- a zöld és inkluzív növekedés előmozdítása terén a nemzetközi feltételek megteremtése érdekében tett erőfeszítések;
- az EREP ajánlásaira építve a munkahelyek, a készségek és az oktatás zöldítésére irányuló stratégia kialakítása.

A Bizottság felkéri a Tanácsot, az Európai Parlamentet, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot és a Régiók Bizottságát, hogy hagyják jóvá a zöld foglalkoztatásra irányuló kezdeményezést, és járuljanak hozzá az EU-n belüli fenntartható fejlődésre és foglalkoztatásra vonatkozó integrált megközelítés megvalósítását célzó intézkedések továbbfejlesztéséhez.